

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ И ИНСТИТУЦИИ”;

ЗА СПЕЦ: „ЗАСТРАХОВАНЕ И ОСИГУРЯВАНЕ“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5;

ХОРАРИУМ: общо: 75 ч.; лекции 45 ч.; упражнения 30 ч.; ИАЗ 135 ч.

КРЕДИТИ: 7

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ХОРАРИУМА СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	135	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Любомир Георгиев)

2.
(гл.ас. д-р Недялко Вълканов)

Ръководител катедра:
“Финанси” (проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Целта на дисциплината е да осигури на студентите базови знания относно теорията и практиката на функционирането на финансовите пазари и институции. Тази тематика е твърде актуална в съвременните условия, поради необходимостта от преосмисляне на институционалната структура и регулирането на финансовите системи в контекста на глобалната финансова криза от 2007-08 г.

За да изучават дисциплината студентите е необходимо да притежават знания и умения относно основните принципи на финансите (изучавани по „Въведение във финансите“), характеристиките на съвременните пари и инструментите, използвани от централните банки за провеждане на парична политика (изучавани по „Теория на парите“), правните аспекти на операциите и сделките на финансовите институции (изучавани по „Търговско и облигационно право“).

В резултат на обучението студентите придобиват знания за:

- природата на финансовите пазари и пазарните дефекти (фрикции);
- теоретичните основи на финансовото посредничество;
- структурата на финансовия сектор, моделите на неговата организация и еволюция;
- спецификите на банковите и небанкови институции и необходимостта от взаимно допълване между тях;
- същността и типологията на финансовите кризи;
- регулирането на финансовия сектор.

Приложението на знанията и уменията се изразява в способността на студентите да:

- анализират измеренията на дефектите на финансовите пазари и тяхната еволюция;
- познават и сравняват бизнеса на различните категории банкови и небанкови финансови институции;
- анализират факторите, влияещи върху еволюцията и съвременните промени в структурата на финансовите пазари и институции;
- обясняват анатомията на финансовите кризи и необходимите промени в регулирането на финансовия сектор.

Получените знания и умения имат практическо приложение в работата на мениджърите на банки и други кредитни институции, портфейлните мениджъри на инвестиционни фондове и други институционални инвеститори, финансовите анализатори в брокерски фирми и други финансови институции, инвестиционните посредници и консултанти, специалистите от регулаторните и надзорни агенции на финансовия сектор.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№.	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ ВЪВ ФИНАНСОВИТЕ ПАЗАРИ И ПАЗАРНИТЕ ДЕФЕКТИ		3	2	
1.1.	Природа на финансовите пазари и инструменти			
1.2.	Идеалната пазарна структура: теория и реалност			
1.3	Дефектите на финансовите пазари и необходимостта от посредничество			
ТЕМА 2. ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА ФИНАНСОВОТО ПОСРЕДНИЧЕСТВО		3	2	
2.1.	Традиционни теории за посредничеството			
2.2.	Нови теоретични възгледи за финансовото посредничество			
ТЕМА 3. ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ, ИНСТИТУЦИИ И СТРУКТУРА НА ФИНАНСОВАТА СИСТЕМА		3	2	
3.1.	Видове финансови пазари			
3.2.	Природа и типология на финансовите институции			
3.3	Институционална структура на финансовата система			
ТЕМА 4. РОЛЯТА НА ФИНАНСОВАТА ИНФРАСТРУКТУРА		3	2	
4.1.	Счетоводни системи и стандарти			

4.2.	Кредитни регистри			
4.3	Рейтингови агенции			
4.4	Правна система			
ТЕМА 5. СТАДИИ В ИНСТИТУЦИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ФИНАНСОВОТО ПОСРЕДНИЧЕСТВО		3	2	
5.1.	Обзор на стadiите			
5.2.	Етапи в развитието на ранните форми на финансови посредници и пазари			
5.3	Алтернативни структури на финансовото посредничество			
5.4	Съвременна конвергенция на алтернативните финансови структури			
ТЕМА 6. ПАЗАРНО- И БАНКОВО-ОРИЕНТИРАНИ СТРУКТУРИ НА ФИНАНСОВОТО ПОСРЕДНИЧЕСТВО		3	2	
6.1.	Емпирично детерминиране			
6.2.	Качествени параметри			
6.3.	Коя от двете структури е по-добра?			
ТЕМА 7. ПРОМЕНЯЩАТА СЕ ПРИРОДА И СТРУКТУРА НА ФИНАНСОВОТО ПОСРЕДНИЧЕСТВО СЛЕД 1990 Г.		3	2	
7.1.	Фактори на промените			
7.2.	Институционалните промени в периода 1990 – 2000 г.			
7.3	Началото на XXI-ви век и феноменът „финансиализация” на икономиките			
ТЕМА 8. БАНКОВИ ИНСТИТУЦИИ		3	2	
8.1.	Специфика на банковия бизнес			
8.2.	Информация и банково посредничество			
8.3	Процесът на секюритизация и промените в бизнес моделите на банковите институции			
ТЕМА 9. ИНВЕСТИЦИОННИ ИНСТИТУЦИИ НА КАПИТАЛОВИТЕ ПАЗАРИ		3	2	
9.1.	Инвестиционно банкиране и инвестиционни банкови фирми			
9.2.	Брокерски фирми и индустрия на брокерските услуги на дребно			
9.3	Инвестиране на капиталовите пазари чрез брокерски заеми			
ТЕМА 10. ФОНДОВИ БОРСИ		3	2	
10.1.	Фондовите борси като пазарни посредници			
10.2.	Системи за борсова търговия			
10.3	Конкурентни пазарни структури			
10.4	Съвременни предизвикателства и промени в борсовата индустрия			
ТЕМА 11. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ I		3	2	
11.1	Институционалните инвеститори в контекста на съвременната финансова архитектура			
11.2	Застрахователни компании			
11.3	Частни пенсионни фондове			
ТЕМА 12. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ II		3	2	
12.1	Природа на бизнеса на инвестиционните компании и типология на инвестиционните фондове			
12.2.	Взаимни фондове на паричния пазар и банки: сравнителни характеристики			
12.3	Хедж фондове			
12.4	Фондове за дялови инвестиции и рисков капитал			
ТЕМА 13. ФИНАНСОВИ КРИЗИ		3	2	
13.1	Природа на финансовите кризи			
13.2	„Лицата” на финансовите кризи			
13.3	Теоретични обяснения на финансовите кризи			
13.4	Глобалната финансова криза от 2007-08 г.			
ТЕМА 14. РЕГУЛИРАНЕ И НАДЗОР НА ФИНАНСОВИЯ СЕКТОР		3	2	
14.1	Основи на финансовото регулиране			
14.2	За необходимостта от нова визия за финансовото регулиране и надзор			
14.3	Регулиране на микро и макроравнище			
14.4	Характеристики на макропруденциалното регулиране			
ТЕМА 15. НАДНАЦИОНАЛНИ ИНСТИТУЦИИ ЗА ФИНАНСОВО РЕГУЛИРАНЕ И НАДЗОР		3	2	

15.1	Глобални стандарти на съвременната регулаторна рамка			
15.2	Базелски комитет за банков надзор (BCBS)			
15.3	Международна организация на комисиите по ценни книжа (IOSCO)			
15.4	Международна асоциация на застрахователните надзорни органи (IAIS)			
15.5	Съвет за финансова стабилност (FSB)			

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой в сем.	ИАЗ ч.
1.	Текущ контрол		
1.1.	Решаване на казуси	1	20
1.2.	Междинен тест	1	35
1.3.			
	ОБЩО:	2	55
2.	Последващ контрол		
2.1.	Изпит	1	80
	- комбиниран писмен тест		
	ОБЩО:	1	80

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, Л., Н. Вълканов. (2014) *Финансово посредничество*. Варна: „Стено”.
2. Мишкин, Фр. С. (2014) *Теория на парите, банковото дело и финансовите пазари*. София: "Изток-Запад”.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Вълканов, Н. (2016) “Чрез Compliance мениджмънт към регулаторна ефективност във финансовия сектор”. // В: „*Финансовата наука – между догмите и реалността*“. Варна: "Наука и икономика", с. 400-445.
2. Георгиев, Л. (2016) „Финансиализация, свръхбанкиране и реформата в европейската регулаторна архитектура”. // В: „*Финансовата наука - между догмите и реалността*”, Варна: „Наука и икономика”, с. 157-190.
3. Георгиев, Л. (2014) „Секюритизация, банкови бизнес модели и финансова стабилност”. *Известия на Съюза на учените – Варна, Серия „Икономически науки”*, с. 13-20.
4. Рубини, Н., Ст. Мим (2011) *Кризисна икономика. Основен курс за бъдещето на финансите*. София: „Сиела”.
5. Стилглиц, Дж. (2010) *Свободното падане. (Америка, свободните пазари, кризата и виновните за нея)*. София: „ИнфоДАР”.
6. Greenbaum, S., A. Thakor, A. Boot. (2015) *Contemporary Financial Intermediation*. Third Edition, Academic Press Publishing.
7. Mishkin, Fr., St. Eakins (2016) *Financial Markets and Institutions*. Eighth Edition. Pearson.